

nr 5/2018

Relacje

STUDIA Z NAUK SPOŁECZNYCH

U N I W E R S Y T E T Z I E L O N O G Ó R S K I

Relacje

Studia z nauk społecznych

nr 5/2018

REDAKTOR NACZELNY

Zdzisław Wołk

Zielona Góra 2018

RADA NAUKOWA

Przewodniczący – Marek Furmanek, Mirosław Chałubiński, Krystyna Ferenz,
Grażyna Gajewska, Ирина Алексеевна Горьковская, Zbigniew Izdebski, Mariusz Kwiatkowski,
Hanna Liberska, Margarida Dias Pocinho, Andrzej Radzewicz-Winnicki, Tatiana Rongińska,
Maciej Słomczyński, Maria Zielińska

Czasopismo recenzowane, lista recenzentów dostępna na stronie
<http://www.relacje.wpps.uz.zgora.pl>

SKŁAD KOLEGIUM REDAKCYJNEGO

Redaktor Naczelny – Zdzisław Wołk

REDAKTOR TOMU

Dorota Bazuń
Krzysztof Zajdel

SEKRETARZ REDAKCJI

Andrzej Zygałło

REDAKTOR STATYSTYCZNY

Edyta Mianowska

REDAKCJA

Magdalena Kot

KOREKTA TEKSTÓW W JĘZYKU ANGIELSKIM

Beata Burchardt, Małgorzata Gąsiorowska-Sawka, Marzena Lachowicz

REDAKCJA TECHNICZNA

Anna Strzyżewska

PROJEKT OKŁADKI

Marta Surudo

REDAKCJA CZASOPISMA

Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii
Al. Wojska Polskiego 69, 65-762 Zielona Góra
e-mail: relacje@wpps.uz.zgora.pl

Strona internetowa: www.relacje.wpps.uz.zgora.pl

© Copyright by Uniwersytet Zielonogórski
Zielona Góra 2018

ISSN 2543-5124

OFICyna WYDAWNICZA UNIwersytetu ZIElonogóRSKIEGO
65-246 Zielona Góra, ul. Podgórna 50, tel./faks (68) 328 78 64
www.ow.uz.zgora.pl, e-mail: sekretariat@ow.uz.zgora.pl

SPIS TREŚCI

Od Redakcji.....	5
I. STUDIA I REFLEKSJE TEORETYCZNE	
Ryszard Zaradny , <i>Aksjologiczne podstawy funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce</i>	9
Elżbieta Lipowicz , <i>Od deficytów ku zasobom – nowe tendencje w pracy socjalnej z rodziną</i>	23
Brenda Osodo , <i>Education is the act of learning things around us</i>	35
Lidia Wawryk , <i>Podnoszenie wiedzy nauczycieli w efektywnej diagnozie i profilaktyce niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży</i>	51
Daria Zielińska-Pękał , <i>Telewizyjny świat porad</i>	65
Anna Korlak-Łukasiewicz, Magdalena Zdaniewicz , <i>Wsparcie w procesie żałoby poprzez organizację czasu wolnego</i>	79
II. STUDIA METODOLOGICZNE	
Margarida Pochinho , <i>Methodology of Social Sciences in the 21st Century</i>	93
Zdzisław Wołk , <i>Dylematy terminologiczne współczesnej pedagogiki pracy</i>	103
III. STUDIA EMPIRYCZNE	
Laura McIntosh, Ann Swinney, Gary Roberts , <i>Resettlement of Syrian Refugees in Scotland: A Community Education Approach</i>	119
Zuzana Truhlářová, Radka Janebová, Alena Vosečková , <i>Intergenerational Solidarity as Viewed by University Students of the Social Sciences</i>	127
Bożena Bogucka , <i>Determinanty w procesie doskonalenia zawodowego osób pracujących i ich wpływ na karierę zawodową w świetle badań własnych</i>	137
Andrzej Zygałło , <i>Poczucie podmiotowości i zaangażowanie pracowników we współczesnych samorządzących się organizacjach</i>	151
Sandra Stempniewska , <i>Elementy teatralizacji życia w wybranych typach zachowań seksualnych</i>	161
Agnieszka Łachowska , <i>Piękno i estetyka życia społecznego ludności wiejskiej we wschodniej części Dolnych Łużyc w XIX i XX wieku do 1945 roku w świetle strojów ludowych</i>	175
IV. LUDZIE. WYDARZENIA. RECENZJE	
Ewa Pasterniak-Kobyłecka , <i>Człowiek. Pedagog. Mistrz. Wspomnienie o Profesorze Januszu Gniteckim (1945-2008)</i>	195
Ewa Narkiewicz-Niedbalec , <i>Trzecie seminarium metodologiczne poświęcone pamięci Profesora Edwarda Hajduka – sprawozdanie</i>	203
Maja Błaszczyk , <i>Rola przestrzeni międzyludzkiej w życiu Peng Ming-mina. Recenzja książki „A Taste of Freedom. Memoirs of a Taiwanese Independence Leader”</i>	213

CONTENTS

Editor's Introduction	5
-----------------------------	---

I. STUDIES AND THEORETICAL REFLECTIONS

Ryszard Zaradny , <i>Axiological foundations of the functioning of territorial self-government in Poland</i>	9
Elżbieta Lipowicz , <i>From deficits to resources – new tendencies in social work with family</i>	23
Brenda Osodo , <i>Education is the act of learning things around us</i>	35
Lidia Wawryk , <i>Improving teachers' knowledge in effective diagnosis and prevention of social maladjustment among children and adolescents</i>	51
Daria Zielińska-Pękał , <i>Television world of advice</i>	65
Anna Korlak-Łukasiewicz , Magdalena Zdaniewicz , <i>Support in the process of mourning through free time management</i>	79

II. METHODOLOGICAL STUDIES

Margarida Pochinho , <i>Methodology of Social Sciences in the 21st Century</i>	93
Zdzisław Wolk , <i>Terminological dilemmas in contemporary labour pedagogy</i>	103

III. EMPIRICAL STUDIES

Laura Mcintosh , Ann Swinney , Gary Roberts , <i>Resettlement of Syrian Refugees in Scotland: A Community Education Approach</i>	119
Zuzana Truhlářová , Radka Janebová , Alena Vosečková , <i>Intergenerational Solidarity as Viewed by University Students of the Social Sciences</i>	127
Bożena Bogucka , <i>Factors determining working people's participation in professional development and their impact on professional career in the light of the author's own research</i>	137
Andrzej Zygałło , <i>Sense of subjectivity and employee engagement in contemporary self-managing organizations</i>	151
Sandra Stempniewska , <i>Elements of theatricalization in selected sexual behaviours</i>	161
Agnieszka Łachowska , <i>The Beauty and Aesthetics of the Social Life in the Country on the Grounds of Eastern Part of Lower Lusatia in XIX Century and up to the Year 1945 XX Century in the Light of Folk Costumes</i>	175

IV. PEOPLE. EVENTS. REVIEWS

Ewa Pasterniak-Kobyłecka , <i>Man. Educator. Master. Memories of Professor Janusz Gnitecki (1945-2008)</i>	195
Ewa Narkiewicz-Niedbałec , <i>The third methodological seminar dedicated to the memory of Professor Edward Hajduk – report</i>	203
Maja Błaszczyk , <i>The role of interpersonal space in Peng Ming-min's life. Review of the book "A Taste of Freedom. Memoirs of a Taiwanese Independence Leader"</i>	213

OD REDAKCJI

Zapraszamy do lektury kolejnego, piątego już numeru czasopisma „Relacje”. Zebrane w nim artykuły dotyczą wielu obszarów i form uczestnictwa społecznego. Ich Autorzy reprezentują różne ośrodki akademickie w kraju i za granicą. W prezentowanym numerze wśród autorów dość licznie występują pracownicy Katedry Pedagogiki Społecznej UZ. Jest to pierwsza w historii naszego czasopisma próba zaprezentowania działalności badawczej jednostek Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii UZ realizowana nie poprzez informacje na ich temat, lecz poprzez ukazanie zainteresowań badawczych pracowników w postaci opracowanych przez nich tekstów. Wyrażamy nadzieję, że w przyszłości w podobny sposób będą prezentowane kolejne jednostki Wydziału.

Zachowaliśmy w niniejszym numerze dotychczasowy układ pisma, który w przyszłości także będziemy starali się utrzymać. W pierwszym dziale *Studia i refleksje teoretyczne* zamieściliśmy sześć artykułów, które zawierają rozważania ogólne, nie tylko teoretyczne. Każdy z tych tekstów może wzbogacić wiedzę z zakresu przedstawianych zagadnień i inspirować do samodzielnych przemyśleń, a może nawet do wzbudzenia nowych zainteresowań badawczych. W dziale drugim *Studia metodologiczne* znajdują się dwa artykuły. Pierwszy stanowi syntetyczną prezentację współczesnego spojrzenia na metodologię nauk społecznych, w drugim natomiast przedstawiono złożoność zagadnienia terminologii w naukach społecznych na przykładzie aparatu pojęciowego pedagogiki pracy. W trzecim dziale *Studia empiryczne* znalazło się sześć artykułów, w których przedstawione zostały wyniki badań. Autorzy realizowali swoje badania w różnych konwencjach metodologicznych, toteż wartość tych tekstów nie ogranicza się do sfery poznawczej, bowiem ukazują oryginalne podejścia badawcze. Ostatni dział *Ludzie – wydarzenia – recenzje* zawiera trzy teksty poświęcone trzem osobom związanym z naukami społecznymi. W każdym przypadku są one przedstawione w inny sposób. W pierwszym, mającym charakter noty biograficznej, przypomniano sylwetkę naukowca cenionego pedagoga, profesora Janusza Gniteckiego. W drugim – osobę profesora Edwarda Hajduka, któremu poświęcone są coroczne seminaria metodologiczne organizowane przez Uniwersytet Zielonogórski. Poprzez pryzmat informacji na temat seminarium wspomniana została postać zasłużonego dla zielonogórskiej pedagogiki

uczonego. Natomiast w trzecim tekście o charakterze eseju-recenzji ukazano postać Peng Ming-mina w kontekście napisanej przez niego książki.

Dziękujemy Autorom za wysiłek twórczy i opracowanie artykułów do naszego pisma. Dziękujemy także szanownym Recenzentom, których liczba systematycznie wzrasta. Ich praca znacząco przyczynia się do utrzymywania poziomu naukowego „Relacji”.

Jak zwykle, przekazując kolejny numer „Relacji” w ręce Czytelników, liczymy na krytyczne, jednakże życzliwe przyjęcie przedstawionych materiałów. Mamy nadzieję, że dostarczą one odbiorcom nowej wiedzy i świeżego spojrzenia na poruszane w artykułach problemy. Zapraszamy do nadsyłania oryginalnych tekstów, do dzielenia się rezultatami prowadzonych badań. Będziemy dążyć do tego, aby „Relacje” stanowiły dojrzałą formę wymiany myśli i budowania dobrych relacji oraz więzi zarówno między badaczami z różnych uczelni, jak i poszczególnymi ośrodkami naukowymi.

Redakcja